Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 508282

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 november 1998
Kadaster deel/nr	82660/5

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Velsen	H			8388
Velsen	H			8389
Velsen	H			8390
Velsen	H			7831
Velsen	H			7834
Velsen	H			7832
Velsen	H			8249
Velsen	H			7856
Velsen	H			8124
Velsen	H			8248
Velsen	H			8125
Velsen	H			8250

*Omschrijving***

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Waterland. Deels in structuur en deels in detail gaaf bewaard park in vroege-landschapsstijl uit het einde van de achttiende eeuw, waarin enkele formele elementen zijn opgenomen. De gehele aanleg draagt een besloten karakter zonder zichten naar buiten toe. De oude, met linden beplante, rechte oprijlaan, die oorspronkelijk de aanleg doorkruiste, buigt met een slinger af naar het huis Waterland. Ten zuiden van deze laan een bosgedeelte met een slingerpaadje en zeven in een cirkel geplaatste beuken. Het open karakter in de directe omgeving van het huis wordt bepaald door het ovale gazon voor het huis en de Beisewijd achter het huis. De weiden zijn gestoffeerd met boomgroepen (kastanje) en solitairen. De

oorspronkelijk rechthoekige Beisewijd werd aan het eind van de achttiende eeuw aan de landschapsstijl aangepast door het vergraven van de sloten aan de noord- en zuidzijde waarlangs solitairen geplant werden, die thans in de randbegroeiing zijn opgenomen. Over het gazon naar het zuiden een zicht, tussen een scherm van eiken en beuken door, op de ronde waterkom. De opgeworpen heuvel achter de kom is beplant met rododendrons (1930/40), die door lopen tot aan de vijverpartij in de zuidwesthoek van de aanleg. Door de heesterbegroeiing wordt een belangrijke diagonale zichtas enigszins verstoord. Door de tuinarchitect L.A. Springer werden in het begin van de twintigste eeuw wijzigingen uitgevoerd, onder andere door rododendronaanplant. De rozentuin naar zijn ontwerp is thans verdwenen. De langgerekte slingerende waterpartij met hoge talud L-vormige walkanten bevat een klein en een groot eiland. In de walkanten is achttiende-eeuws muurwerk teruggevonden van de geschulpte vijver uit de formele aanleg. Rond de waterpartij een omgaand pad met steeds weer wisselde doorzichten, kenmerkend voor de landschapsstijl. De zichten bieden een verrassend perspectief door de opgeworpen verhogingen en de verhoogde ligging van het pad langs de noordoostzijde van de vijver. Op deze kam is een gebogen laan met een dubbele rij linden aangelegd. Een aantal zichten is over de waterpartij op het huis geprojecteerd. Vanaf de waterpartij loopt een lange, rechte beukenlaan, als restant van de 18de-eeuwse formele aanleg, door het parkbos langs de ommuurde moestuin. Ten westen van de beukenlaan een geaccidenteerd terrein (walletjes) waar een droge kom is gelegen. Deze is eveneens een restant van de formele aanleg. Een ander opvallend element is een in een cirkel geplaatste lindengroep. Ten oosten van de beukenlaan een gebogen rij eiken. In het parkbos is naast een uitzichtsheuvel een ijskelder gelegen. De noordwesthoek van de aanleg heeft een invulling van solitairen en rododendrons. Het aansluitende park van de voormalige buitenplaats Meervliet wordt gekenmerkt door een afwisseling van open ruimten (gazon, weiland, moestuin) en besloten ruimten. In het weiland een solitaire eik.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Waterland van algemeen belang:

- vanwege de gaaf bewaard gebleven aanleg in vroege-landschapsstijl met vijverpartij uit het einde van de achttiende eeuw, waarschijnlijk naar ontwerp van de Duitse tuinarchitect J.G. Michaël;

- vanwege de resterende 18de-eeuwse formele elementen, zoals de linden- en beukenlaan, de situering van de moestuin en de kom;

- vanwege de zeldzaamheidswaarde van een park in vroege-landschapsstijl;

- vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van tuin- en landschapsarchitectuur.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische aanleg